

Савет за штампу

Комисија за жалбу

Бранко Лазаревић из Београда, [REDACTED], преко пуномоћника, адвоката Зечар Верана из Београда, [REDACTED] (адреса пријема поште Београд, [REDACTED]), сходно праву у смислу чланова 1-3 Пословника о раду Комисије за жалбу Савета за штампу, у односу на наслов и текст под насловом „Крали гориво а напредовали у каријери“ објављен дана 23. марта 2018.године на страницама четири и пет дневног листа „Блиц“, изјављује благовремену

ЖАЛБУ

Због:

1. повреде тачке 1, 2, 3, 4 и 5 Одељка I Кодекса новинара Србије (Истинитост извештавања)
2. повреде тачке 3 и 6 Одељка IV Кодекса новинара Србије (Одговорност новинара),
3. повреде тачке 1, 2 и 3 Одељка V Кодекса новинара Србије (Новинарска пажња),
4. повреде тачке 1 Одељка VII Кодекса новинара Србије (Поштовање приватности)

Образложење

Одељак I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, носи обавезу новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије. Обавезу да прави јасну разлику између чињеница које преноси, коментара, претпоставки и нагађања, да назначи извор информација које преноси, да, кад је то неопходно, консултује што више извора, као и да поштује правило да су са новинарством неспојиви објављивање неоснованих оптужби, клевета и гласина.

Одељак IV (Одговорност новинара), новинар чини дужним да поштује правило претпоставке невиности, да не сме никога прогласити кривим до изрицања судске пресуде, као и да негује културу и етику јавне речи.

Одељак V (Новинарска пажња), претпоставља обавезу новинара да приступа послу са дужном професионалном пажњом, да извору информација не сме слепо веровати, односно да мора водити рачуна да извори често следе своје интересе или интересе друштвених група којима припадају и да прилагођавају своје исказе тим интересима. Такође и обавезност свести новинара да је прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако њиховом намерном искривљивању или изношењу лажи.

Одељак VII (Поштовање приватности) представља обавезу новинара да поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише.

Да би новинар, у коначном сваки добронамерни појединац, изнео одређену тврдњу и исту ставио у контекст чињенице, за наведену тврдњу мора изнети доказ. Новинар, на начин на који га обавезује Закон о јавном информисању и медијима, Кодекс новинара (Србије) али и други прописи који су обавезујући за сваког појединца, на првом месту Устав Републике Србије.

Спорним насловом и текстом под насловом „Крали гориво а напредовали у каријери“, као и фотографијом г. Лазаревић Бранка величине $\frac{1}{4}$ новинске странице, у оквиру које фотографије је и неприхватљив наслов, г. Лазаревић је, са колегама из МСП Р Србије, означен учиниоцем тешког и законом Р Србије кажњивог кривичног дела Крађа. Сам наслов имплицира просечном читаоцу да је г. Лазаревић као учинилац кривичног дела напредовао у служби, што као информација непроизилази из било ког дела текста у питању. Све и да није означен лоповом, контекстом наслова чланка, текстом којим се чини нетачно одређење према другим лицима у чланку, чак и без евентуалног помињања имена г. Лазаревића, и сама фотографија га ставља у контекст особе која је неосновано и незаслужено „напредовала у каријери“. Аутор чланка није ни покушао да провери где је г. Лазаревић запослен, да ли тренутно запослење представља напредовање или не, и да ли је уопште запослен и ако јесте да ли у МСП Р Србије. Насупрот наслову и својеврсној насловној фотографији г. Лазаревића, чланак се и не бави каријером г. Лазаревића.

Надаље, у горњем левом углу фотографије г. Лазаревића, у контексту наслова и неоснованих тврдњи за друга лица у односу на која се новинар, чланак одређује, имплицира се и да је г. Лазаревић „враћен из амбасаде у Атини после афере „Гориво“. Да је чланак имао намеру објективног обавештавања и информисања читалаца, новинар би учинио проверу у МСП, или код г. Лазаревића и добио тачну информацију да је г. Лазаревић своје учешће у дипломатској мисији Р Србије у Атини окончао услед истека мандата, периода на који је у исту и упућен.

Новинар у чланку износи неистину о наводној штети коју је г. Лазаревић, наводно, причинио буџету државе Грчке. Та тврдња од стране новинара није ни проверавана. Да јесте, могла се проверити само у, или пред, надлежним органима Грчке. Надаље, текст у горњем левом углу фотографије г. Лазаревића (страна четири предметног броја дневног листа у питању) у контексту текста, навода чланка, просечном читаоцу дозвољава закључак и да је г. Лазаревић „враћен у Београд“ на захтев Грчке владе. Наведено је такође неистина, а новинар ни овај контекст, изнету тврдњу, није претходно проверио с дужном професионалном пажњом.

Аутор(и) текста и наслова одлучују да исти буде штампан и поред чињенице да су на званичном месту, у МСП Р Србије, од стране генералног секретара министарства г. Одаловић Вељка добили недвосмислену информацију: „Нико од њих није оглашен кривим ни у једном поступку, тако да би моје било какво другачије поступање било кршење њихових права.“. Иако г. Одаловић није питан нити се одређивао у вези г. Лазаревића, сам наслов и текст просечног читаоца воде закључку да се изјашњавао и о г. Лазаревићу. Зашто на ово указујемо. Део спорног чланка: „Иначе, како „Блиц“ сазнаје у Вишем јавном тужилаштву, у току је и даље предистражни поступак у случају крађе горива.“, управо и недвосмислено указује на намеру необјективног, нетачног информисања, наслова и текста чланка којима се пристаје на директно повређивања достојанства и интегритета г. Лазаревића и осталих у тексту споменутих лица.

Наиме, ако је такозвани „случај гориво“ у предистражном поступку, то значи да у вези такозваног случаја нико није окривљен, још мање оптужен што подразумева постојање доказа који воде каквом таквом степену извесности да је наводно кривично дело и извршено. У коначном, информација добијена у Вишем ЈТ апсолутно и ван сваке сумње искључује могућност, али и право аутора текста, да било кога па и г. Лазаревића означи учиниоцем кривичног дела.

Обраћањем Министарству спољних послова Р Србије и Вишем јавном тужилаштву, новинар је ишао с намером да учини привид наводног поштовања обавезе консултовања више извора. Кажемо привид, јер и поред чињенице да непостоји кривични поступак, наслов текста и сам текст представљају недосмислену тврдњу о кривичном делу Крађе и његовим „извршиоцима“, чија имена и фотографије, у контексту извршилаца кривичног дела, и објављује.

Пресумпција невиности није непознаница аутору спорног наслова и чланка. Шта више, као уставна категорија, садржана је у бројним прописима али и у самом Кодексу новинара Србије. Дакле, новинар има информацију да чак непостоји ни кривични поступак, још мање судски спис - предмет о „случају гориво“ јер тужилаштво још увек прикупља потребна обавештења о постојању евентуалног кривичног дела и његовог учиниоца. Противно овој ноторној чињеници новинар задржава наслов и текст који имплицирају правноснажно окончани кривични поступак којим је г. Лазаревић означен учиниоцем кривичног дела проистеклог из „случаја гориво“. Предистражни поступак може нека лица препознавати осумњиченима. Међутим, да је новинар ишао за намером да тачно, објективно, придржавајући се обавезних стандарда новинарске професије, с дужном професионалном пажњом, водећи рачуна о својој обавези да поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише, текст написао у доброј вери према дужности да поштује правило претпоставке невиности и да не сме никога прогласити кривим до изрицања судске пресуде, био у намери да негује културу и етику јавне речи, проверавајући претходно своје тврдње, стигао би и до информације да г. Лазаревић и остала лица наведена у тексту, којим лицима нисам пуномоћник, нису чак ни осумњичена лица, већ грађани позвани да надлежном органу изнесу своја евентуална сазнања о ономе што им је познато. На жалост, све овде у жалби изјављено добро је познато како аутору текста тако и ономе који је тај текст, својеврстан галиматијас тврдњи, и замолио.

Поштовани, овај тенденциозни, непрофесионални, надасве шиканозни текст, за претпостављени циљ имао је наручену дискредитацију грађанина Лазаревић Бранка и његових колега. Његов (чланка у питању) колатерал јесте новинарска професија и њен углед.

Са свега напред изнетог, сматрајући изјављену Жалбу основаном, предлажемо да Комисија за жалбу, по спроведеном поступку, донесе Одлуку којом ће утврдити да је дневни лист „Блиц“ прекршио одредбе Кодекса новинара Србије, и дневном листу „Блиц“ наложити да у року од пет дана од дана пријема Одлуке Комисије, исту објави.

У складу с чланом 19. став 1 и 6 Пословника о раду комисије за жалбе инсистирамо да се Одлука Комисије о кршењу одредби Кодекса новинара Србије објави од стране дневног листа „Блиц“ и на његовим интернет странама, где се такође налази спорни и овде означени чланак, као и да се, уколико дневни лист „Блиц“ на прописан начин не поступи по Одлуци Комисије, од стране Савета за штампу предметна Одлука упутити свим осталим медијима уз препоруку да буде објављена.

Прилози:

- Фотокопија ожалбеног наслова и текста дневног листа „Блиц“ од 25. марта 2018.године
- Званична интернет страна ожалбеног чланка дневног листа „Блиц“ :
<https://www.blic.rs/vesti/politika/tako-se-gradi-karijera-krali-gorivo-u-ambasadi-pa-posle-afere-unapredjeni/evw0wvt>
- Пуномоћје адвокату

У Београду,
дана 10. априла 2018.године

 Пуномоћник
ADVOKAT
Veran N. Zečar
БЕОГРАД, Булевар ослобођења 68
Тел: 064 12 11 555